

Received / Makale Geliş Tarihi
Published / Yayınlanma Tarihi
Volume / Issue (Cilt/Sayı)-ss/pp

03.09.2023
29.10.2023
10(29 Ekim 100. Yıl Özel Sayısı), 56-60

Research Article /Araştırma Makalesi
10.5281/zenodo.10055773

Öğr. Gör. Aykut Tosun

<https://orcid.org/0000-0002-6839-8858>

Kocaeli Üniversitesi, Hereke Ömer İsmet Uzunyol MYO, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, Kocaeli / TÜRKİYE
ROR Id: <https://ror.org/0411seq30>

Özel Güvenlik ve Koruma Programlarında Yer Alan Acil Durum Planlaması ve Yangın Güvenliği ve Tabii Afetlere Müdahale Dersinin Analizi: Nitel Bir Çalışma

Analysis of the Emergency Planning and Fire Safety and Natural Disaster Response Course in Private Security and Protection Programs: A Qualitative Study

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki üniversitelerde bulunan programlarda yer alan "Acil Durum Planlaması", "Güvenlik ve Acil Durum Prosedürleri", "Yangın Güvenliği ve Tabii Afetlere Müdahale" dersinin analiz edilip değerlendirilmesidir. Araştırma konusunu oluşturan veriler Google arama motoru ve üniversitelerin elektronik sayfalarında yapılan tarama sonucu elde edilmiştir. Bu çalışma; 2022- 2023 Eğitim Öğretim döneminde yapılan verilerle sınırlıdır.

Çalışmada elde edilen veriler, ders için hedeflenen amaçlar doğrultusunda değerlendirilmiştir. Bu çalışma nitel bir tarama çalışmasıdır. Bulgular, içerik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiş ve elde edilen veriler tablo yardımıyla yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özel Güvenlik ve Koruma, Acil durum planlaması, Yangın Güvenliği ve Tabii Afetlere Müdahale, Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), Program Analizi, Eğitim.

ABSTRACT

The purpose of this study is to analyze and evaluate the "Emergency Planning", "Security and Emergency Procedures", and "Fire Safety and Response to Natural Disasters" courses in the programs of universities in Turkey. The data constituting the subject of the research were obtained as a result of scanning the Google search engine and the electronic pages of universities. This work; It is limited to data made in the 2022-2023 academic year.

The data obtained in the study were evaluated in line with the objectives targeted for the course. This study is a qualitative survey study. The findings were analyzed using the content analysis method and the obtained data were interpreted with the help of a table.

Keywords: Private Security and Protection, Emergency Planning, Fire Safety and Natural Disaster Response, Higher Education Institution (YÖK), Program Analysis, Training.

1. GİRİŞ

Küresel olarak doğal afetlerin sıklığı son yıllarda önemli ölçüde artmıştır. Hem doğal hem de insan kaynaklı afetler küresel olarak artmaktadır. Büyük ölçekli afetlerin, etkilenen kişilerin, can kayıplarının ve ekonomik kayıpların sayısındaki artış, afet yönetimi için kapsamlı bir stratejiye olan ihtiyacı ortaya koymaktadır. Öngörüler bu afetlerin çok artacağı ve insanların yaralanma ve ölüm açısından yüksek risk altında olacağını yönündedir. Son yıllarda afete hazırlık konularının giderek daha fazla ilgi görmesi nedeniyle, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) de çalışmalar yapmaktadır.

Afet bilincinin oluşması için eğitimin her kademesinde olduğu gibi üniversiteler düzeyinde de daha nitelikli eğitimlere ihtiyaç vardır. Ülkemizde de afetten etkilenen geniş topluluklar hem manevi hem de maddi büyük kayıplar yaşamaktadır. Bu makale bu anlamda güncel bir konuya odaklanmakta olup bu keşif çalışması, başka türlü kolayca elde edilemeyecek bilgileri elde etmek ve yeni program konularını belirlemek için kritik bilgi kaynaklarına danışılarak daha da genişletilebilecek yararlı bilgiler sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda ilk aşamada üniversiteler taranarak içinde "Özel Güvenlik ve Koruma" programları tespit edilmiş daha sonraki aşamada öncelikle durum tespiti için "Acil Durum Planlaması" ve "Yangın Güvenliği ve Tabii Afetlere Müdahale" dersleri aranmıştır.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Acil durum afetin olayının gerçekleşmesinden itibaren başlayarak etkilenen toplulukların ihtiyaçlarını hızlı bir şekilde karşılanmasını hedefleyen yönetim sürecini ifade eder. Afet, birçok kurum ve kuruluşun koordineli bir biçimde görev almasını gerektiren ve insan hakları için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar meydana getiren, normal yaşamı ve insan aktivitelerini durdurarak veya kesintiye uğratarak toplumları veya insan topluluklarını etkileyen doğal, teknolojik ve insan kökenli olaylara denilmektedir. Bu olaylar içinde deprem, sel-taşkın, volkan püskürmeleri gibi doğanın normal bir işlevi olarak gerçekleşenler “doğal tehlike” olarak nitelendirilir ve “afet” niteliğini kazanması için insan can ve malının kaybına neden olması gerekir (Şahin ve Sipahioğlu, 2002; Akt. Erkal & Değerliyurt, 2009).

Olayın bir ülkenin veya topluluğun başa çıkma kapasitesini aştığı, dolayısıyla maddi, ekonomik, çevresel veya insani kayıplara (bin ila bir milyon arasında) neden olduğu ve etkilenenlerin işleyişini ciddi şekilde bozduğu durumlar afet olarak kabul edilir. Bu nedenle küresel düzeyde, ulusların ve toplulukların afetlere karşı direncini artırmak ve insan hayatındaki, sosyal, ekonomik ve çevresel varlıklardaki kayıpları azaltmak için farklı afet riskini azaltma stratejileri uygulanmaktadır (Ball & Ball-King, 2013; Perpiñá-Galvañ, vd. 2021).

Afetler, doğal (örneğin, depremler, kasırgalar), ekonomik-teknik (örneğin, elektrik kesintileri, kimyasal sızıntılar), sosyal (örneğin, ayaklanmalar, şiddetli işçi grevleri) ve politik (örneğin, terörizm veya silahlı çatışmalar) dâhil olmak üzere birçok biçim alabilir (Kim ve Lee, 2001) Afete müdahalenin temel erdemleri sağduyu, cesaret, adalet, yöneticilik, uyanıklık, dayanıklılık, kendini geri planda tutan hayırseverlik ve iletişimidir (Kathleen Geale, 2012).

Tanımlardan yola çıkıldığında ülkemizin yaşamış olduğu 06 Şubat 2023 depreminde on bir ilimiz etkilenmiş tüm ülke olarak kenetlenmiş olsa dahi yaşanan afet sonrası bu gibi durumlarda nasıl hareket edilmesi ve bilgi sahibi olunması konusu gündeme gelmiştir. Ayrıca yaşanan süreçte güvenlik konusunun vazgeçilmez bir ihtiyaç olduğu ve stratejik öneminin bulunduğunu ortaya çıkmıştır. Bu ihtiyacın doğru bir şekilde karşılanması için eğitim şarttır. Bahse konudan hareketle bu çalışma, ülkemizin özel güvenlik eğitiminde niteliğin artırılması noktasında büyük önem taşımaktadır.

Afet yönetimi, afetlerin önlenmesi ve zararlarının azaltılabilmesi için afet öncesi, afet sırası ve afet sonrasında yapılması gereken idari yasal ve teknik çalışmaları belirleyen ve uygulamaya aktaran, bir olayla karşılaşıldığında ise bir uygulama yapabilmeyi sağlayan ve her olaydan elde edilen derslerin ışığında mevcut sistemi geliştiren bir yönetim biçimi veya uzmanlık alanı olarak tanımlanabilir (Özey, 2006; Akt. Varol & Gültekin, 2016).

Üniversitelerde 2000’li yılların başında kurulan ve günümüz itibari ile 50 üniversitede yer aldığı bilinen okulların Özel Güvenlik ve Koruma Programlarının dersleri içerisinde yer alan “*Acil Durum Planlaması, Güvenlik Ve Acil Durum Prosedürleri, Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale*” gibi ders içeriklerine sahip derslerinin profili ortaya konulmaya çalışılmıştır.

3. METOD

Bu araştırmada ülkemizde ön lisans düzeyinde özel güvenlik eğitimi veren üniversitelerin, özel güvenlik ve koruma programlarının bir analizi yapılarak, mevcut durumlarının incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma 2023 Temmuz ayında ilgili üniversitelerin sayfalarından alınmış bilgilere dayanmaktadır.(yokatlas.yok.gov.tr) Öğrencilerin 2 (iki) yıllık eğitim öğretim yıllarında aldıkları “*Acil Durum Planlaması, Güvenlik ve Acil Durum Prosedürleri ile Yangın Güvenliği ve Doğal afetlere Müdahale Tarzı*” derslerinin 4(dört) dönemlik ders müfredatlarında yerini belirlemek için (bu iki dersin “*Zorunlu*” ya da “*Seçmeli*”) inceleyen bir çalışmadır. Araştırmada internet ortamında Google platformunda YOK verilerinden yola çıkılarak anahtar kelimeler üzerinden arama gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, öncelikle kavramsal bir çerçeve oluşturulmuştur. Daha sonra Türkiye’de ön lisans düzeyinde özel güvenlik eğitimi veren üniversitelerin özel güvenlik ve koruma programlarının müfredat dersleri incelenerek, mevcut durum tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çalışmanın evrenini ülkemizdeki YÖK’e bağlı üniversitelerin özel güvenlik ve koruma programları oluşturmaktadır. Araştırmada öğrencisi olmayan üniversiteler kapsama dâhil edilmemiş olup, halen bu konuda eğitim veren üniversitelerin özel güvenlik ve koruma programları örneklem olarak kabul edilmiştir.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Ülkemizde 2023 Yılı Yükseköğretim Kurumları Sınavı Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'nda Özel Güvenlik ve Koruma Programı bulunan toplam 51 üniversite de 53 Program bulunmaktadır.

Araştırmanın amacı programların müfredat dersleri incelendiğinde “Acil Durum Planlaması” Dersinin Yer Aldığı Programlar (Tablo I), “Yangın Güvenliği ve Tabii Afetlere Müdahale” (Tablo II), (Tablo III) de ise her iki ders okutulan programlar yer almaktadır.

Tablo 1: “Acil Durum Planlaması” Dersinin Yer Aldığı Programlar ve Ders Analizi

S/No	Üniversite MYO Adı	Ders adı	Z/S	DÖNEM
1	Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO	Yangın Güvenliği ve Acil Durum planlaması	Z	2
2	Artvin Çoruh Üniversitesi Artvin MYO	Acil Durum Planlaması ve Yönetimi	S	3
3	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Aydın MYO	Güvenlik Tedbirleri ve Acil Durum Prosedürleri	Z	2
4	Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO	Acil Durum Prosedürleri	S	4
5	<i>Bayburt Üniversitesi Teknik Bilimler MYO</i>	Acil Durum Yönetimi	Z	2
6	<i>Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO</i>	Güvenlik Ve Acil Durum Prosedürleri	S	3
7	İğdır Üniversitesi İğdir MYO	<i>Güvenlik Ve Acil Durum Prosedürleri</i>	S	4
8	Bitlis Eren Üniversitesi Adil Cevaz MYO	<i>Acil Durum Prosedürleri</i>	S	4
9	İnönü Üniversitesi Malatya MYO	<i>Acil Durum Bilgisi ve Yönetimine Giriş</i>	Z	2
10	İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Teknik Bilimler MYO	<i>Güvenlik Ve Acil Durum Prosedürleri</i>	Z/S	2
11	Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Türkoğlu MYO	<i>Güvenlik Ve Acil Durum Prosedürleri</i>	S	2
12	Kilis 7 Aralık Üniversitesi Teknik Bilimler MYO	Acil Durum ve Kriz Yönetimi	Z	3
13	<i>Kocaeli Üniversitesi Hereke Ö.I.U MYO</i>	Acil Durum Planlaması	Z	2
14	Munzur Üniversitesi Çemişgezek MYO	Acil Durum Prosedürleri	S	3
15	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Düziçi MYO	Güvenlik Ve Acil Durum Prosedürleri	Z	2
16	<i>Gaziantep Üniversitesi Oğuzeli MYO</i>	Güvenlik Ve Acil Durum	S	3
17	<i>Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Antakya MYO</i>	Güvenlik ve Acil Durum Pro	Z	2
18	<i>Karabük Üniversitesi Eskipazar MYO</i>	Güvenlik Ve Acil Durum Prosedürleri	S	2
19	<i>Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Gülşehir MYO</i>	Güvenlik Ve Acil Durum Prosedürleri	S	1
20	<i>Pamukkale Üniversitesi Acıpayam MYO</i>	Güvenlik Ve Acil Durum Prosedürleri	S	3
21	<i>Şırnak Üniversitesi Şırnak MYO</i>	Güvenlik Ve Acil Durum Prosedürleri	S	3
22	<i>Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO</i>	Afet ve Acil Durum Yönetimi (AFAD)	S	2

Tablo 2: “Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale” Dersinin Yer Aldığı Programlar ve Ders Analizi

S/No	Üniversite MYO Adı	Ders adı	Z/S	DÖNEM
1	Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	S	1
2	Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	Güz Dönemi
3	Ankara Üniversitesi Ayaş MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z/S	3
4	Atatürk Üniversitesi Horasan MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	2
5	Balikesir Üniversitesi Kepsut MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Mücadele	Z	3
6	<i>Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO</i>	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	S
7	<i>Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO</i>	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	3
8	<i>Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Gerede MYO</i>	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	2
9	<i>Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO</i>	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	S	2
10	<i>Çankırı Karatekin Üniversitesi Yapraklı MYO</i>	Kaza Afetlerden Korunma Ve İlkyardım	S	ÜSD
11	<i>İnönü Üniversitesi Malatya MYO</i>	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	3
12	Giresun Üniversitesi Espiye MYO	<i>Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale</i>	Z	2
13	Gümüşhane Üniversitesi Torul MYO	<i>Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale</i>	Z/S	--
14	Kafkas Üniversitesi Sarkamış MYO	<i>Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale</i>	Z	4
15	Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Türkoğlu MYO	<i>Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale</i>	Z	3
16	Karamanoğlu Mehmetbey Üni. Sosyal Bilimler MYO	<i>Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale</i>	Z	1
17	Kastamonu Üniversitesi Kastamonu MYO	<i>Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale</i>	Z	4
18	Kayseri Üniversitesi Bünyan MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	3
19	Kocaeli Üniversitesi Hereke Ö.I.U MYO	<i>Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahaleleri</i>	S	3
20	Munzur Üniversitesi Çemişgezek MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	2
21	Manisa Celal Bayar Üniversitesi Salihli MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	2
22	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/Köyceğiz MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	3
23	Muş Alparslan Üniversitesi Varto MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	3
24	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Gülşehir MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	1
25	<i>Niğde Ömer Halis Demir Üni. Niğde Sosyal Bilimler MYO</i>	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale Tarzı	S	3
26	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Bafra MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	3
27	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Düziçi MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	3
28	<i>Pamukkale Üniversitesi Acıpayam MYO</i>	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	3
29	<i>Selçuk Üniversitesi Karapınar Aydoğanlar MYO</i>	Yangın Güvenliği Ve Tabii Felaketlerde Müdahale Tarzı	Z	3
30	Siirt Üniversitesi Teknik Bilimler MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	3
31	Şırnak Üniversitesi Şırnak MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	S	2
32	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Erbaa MYO	Yan. Güv.Ve Tabii Felaketlerde Müd.Tarzı	Z	3
33	Van Yüzcüncü yıl Van Güvenlik MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	3
34	Yalova Üniversitesi Çınarcık MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	4
35	<i>Yozgat Bozok Üniversitesi Sorgun MYO</i>	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	2
36	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Devrek MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Felaketlerde Müdahale Tarzı	Z	3

Tablo 3: “Acil Durum Planlaması ve Yangın Güvenliği ve Tabii Afetlere Müdahale” Dersinin Yer Aldığı Programlar ve Ders Analizi

S/No	Üniversite MYO Adı	Ders adı	Z/S	DÖNEM
1	<i>Bayburt Üniversitesi Teknik Bilimler MYO</i>	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	2
2	İnönü Üniversitesi Malatya MYO	<i>Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale</i>	Z	3
3	Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Türkoğlu MYO	<i>Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale</i>	Z	3
4	Kocaeli Üniversitesi Hereke Ö.I.U MYO	<i>Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahaleleri</i>	S	3
5	Munzur Üniversitesi Çemişgezek MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	2
6	<i>Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Düzici MYO</i>	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	3
7	Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO	<i>Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale</i>	S	2
8	<i>Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO</i>	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	S
9	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Gülşehir MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	1
10	Pamukkale Üniversitesi Acipayam MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	Z	3
11	Şırnak Üniversitesi Şırnak MYO	Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale	S	2

Tablo 4: “Acil Durum Planlaması ve Yangın Güvenliği Ve Tabii Afetlere Müdahale” Dersinin Olmadığı ya da ders planına ulaşılamayan Programlar

S/No	Üniversite MYO Adı	Ders adı	Z/S	DÖNEM
1	<i>Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi Manyas MYO</i>	Her iki ders de ders planı içinde yer almamaktadır		
2	Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram MYO	<i>Ders Planına ulaşılamamıştır</i>		

Bütünsel ve standartlaştırılmış programların geliştirmesi gerektiğine dair önerileri dâhil ederek üniversitelerin son yıllarda müfredatlarının kalitesini geliştirip geliştirmediklerini belirlemeyi amaçladık. 51 üniversite de 53 Program üzerinden yapılan analizden elde edilen bulgular doğrultusunda;

- Acil Durum Planlaması dersi olmayan Özel Güvenlik Koruma Programlarında “Yangın Güvenliği ve Doğal Afetlerden Korunma” ve “Kriz Yönetimi” gibi derslerin içeriğinde anlatıldığı,
- Bazı Programlarda ise “Yangın Güvenliği ve Tabii Afetlere Müdahale dersleri” görülmekte ancak ders içerikleri incelendiğinde “Acil Durum Planlaması” ile alakalı ders içeriklerine rastlanılmamaktadır.
- Atatürk Üniversitesi Horasan MYO Afetlerde Bilişim ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımı adlı dersin “Seçmeli” olarak okutulmakta olduğu görülmüştür.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma, 2022-2023 akademik yılında mevcut olan “Acil Durum Planlaması” ve “Yangın Güvenliği ve Tabii Afetlere Müdahale” dersleri için güncellenmiş bir veri tabanı sunmaktadır.

Yaşanılan doğal afetlerde en büyük sorun haline gelen ve son yaşanan 6 Kasım 2023 depreminde de iletişim ağlarını kullanmanın önemini ne kadar fazla olduğu ortaya çıkmış bahsi geçen derslerin analizi gerçekleşirken Atatürk Üniversitesi Horasan MYO Afetlerde Bilişim ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımı adlı dersin seçmeli ders olarak okutulduğu hususuna dikkat çekilirse üniversitelerde bu dersin zorunlu ders kapsamına alınmasının afetleri yönetme açısından stratejik önemde olduğu görülmektedir.

Ayrıca Özel Güvenlik ve Koruma Programı öğrencilerinin ilgili derslerin eğitimini almaları güvenliğinin sağlanması ve genel kolluk kuvvetlerine destek olmakla birlikte afete kaynaklı olarak gelişen süreçte yardımın nasıl yapılması, iletişimin nasıl kurulması çevrede bulunan insanların yönlendirilmesi konularında öncülük edebilecekleri konusu da ortaya çıkmaktadır.

Yaşanılan süreçte doğal afetler ile ilgili ya da yaşamı tehlikeye düşürecek her durumda eğitim kalitesini arttırmak Müdahale ve Kurtarma aşamalarının doğru ve hızlı bir şekilde yapılmasını sağlamakta ve 2022 yılında İçişleri Bakanlığının yaptığı tatbikat ve Milli Eğitim Bakanlığının okullarda doğal afetlere dikkat çekmek amacı ile yaptığı tatbikatların 6 Kasım depreminde ne kadar doğru bir karar olduğunu göstermiştir. Özel Güvenlik Koruma Programlarında ise bu eğitimlerin kolluk kuvvetlerine olsun Acil Durum Yönetim Merkezinden yapılacak görevlendirmelerde görev alabileceklerini ve yaşanan afet sonrasında kurtarma, müdahale gibi süreçlerde bilinçli görev yapabilmelerini sağlayacaktır.

Makale özel güvenlik alanındaki eğitimcilere ve araştırmacılara acil durum ve afet yönetimi alanındaki eğitimin mevcut durumu hakkında bir anlayış sunmaktadır. Öğretim metodolojilerini daha pratik ve etkileşimli hale getirerek, iletişim ve müdahalelerin değerlendirilmesi gibi ilgili konuları tanıtarak ve projeler-tezler aracılığıyla araştırma becerilerini geliştirerek kalitesini artırmak için farkındalık oluşturulmak istenmektedir.

6. SINIRLAR

Derinlemesine bir araştırma yapmamıza rağmen konuyla ilgili bazı programlar kaçırılmış olabilir. Acil durum afet yönetimine yönelik eğitim ve öğretim girişimleri için kapsamlı bir veri tabanının bulunmaması konuyu sınırlandırmış olmakla birlikte müfredat için de analizler ileride yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Ball, D.J. & Ball-King, L. (2013). Safety management and public spaces: Restoring balance. *Risk Anal.*, 33, 763–771
- Erkal, T. & Değerliyurt, M. (2009). Türkiye’de afet yönetimi. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 14(22), 147-164.
- Kathleen Geale, S. (2012). The ethics of disaster management. *Disaster Prevention and Management: an international journal*, 21(4), 445-462.
- Kim, Pan Suk, and Jae Eun Lee. (2001). *Emergency Management in Korea: Mourning over Tragic Deaths. In Handbook of Crisis and Emergency Management*, (edited by Ali Farazmand), 501–19. New York: Marcel Dekker.
- Perpiñá-Galvañ, J., Juliá-Sanchis, R., Olmos-Castelló, É., Mollá-Pérez, S., & Sanjuan-Quiles, Á. (2021). European educational programmes in health emergency and disaster management: An integrative review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(21), 11455.
- Varol, N. & Gültekin, T. (2016). Afet antropolojisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(59), 1431-1436.
- YKS (2020) *Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu*. <https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2018/YKS/KONTKILAVUZ6082020.pdf>
- yokatlas (t.y.). <https://yokatlas.yok.gov.tr/onlisans-program.php?b=40003>